

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI
OSNOVNA ŠKOLA: VII. razred
ŠKOLSKA GODINA: 2010. / 2011.
Poreč, 9.-11. svibnja 2011.

ZAPORKA: _____

BROJ BODOVA:

71	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI TESTA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. Zadatke rješavate 60 minuta.
2. Pišete plavom ili crnom kemijskom olovkom.
3. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.
4. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišite izvorno.

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Kojeg je porijekla bio zagrebački nadbiskup Juraj Haulik?

1	
---	--

- A. Hrvat
- B. Mađar
- C. Slovak
- D. Slovenac

2. Koje godine je osnovana Narodna stranka u Dalmaciji?

1	
---	--

- A. 1861.
- B. 1848.
- C. 1870.
- D. 1860.

3. Kako se zove organizator bune u Rakovici?

1	
---	--

- A. Levin Rauch
- B. Ivan Mažuranić
- C. Eugen Kvaternik
- D. Ante Starčević

4. Koje je godine održana Prva dalmatinsko-hrvatsko-slavonska gospodarska izložba?

1	
---	--

- A. 1864.
- B. 1867.
- C. 1865.
- D. 1868.

5. Kako se zove američki predsjednik koji je donio Zakon o ukidanju ropstva?

1	
---	--

- A. George Washington
- B. Davis Jefferson
- C. Abraham Lincoln
- D. Thomas Jefferson

6. Koje je godine sklopljena Hrvatsko-ugarska nagodba?

1	
---	--

- A. 1869.
- B. 1865.
- C. 1867.
- D. 1868.

7. Kako se zove političar i književnik na slici, inače ideolog pravaša i osnivač Stranke prava?

- A. Josip Haulik
- B. Ante Starčević
- C. Josip Juraj Strossmayer
- D. Eugen Kvaternik

1	
---	--

8. Na slici je zgrada koje znanstvene i umjetničke institucije?

- A. Hrvatsko sveučilište
- B. Gradska vijećnica u Sarajevu
- C. Hrvatsko narodno kazalište
- D. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

1	
---	--

9. Kake se zove slikar koji je naslikao sliku „Dolazak Hrvata“?

- A. Ferdo Quiqerez
- B. Oton Iveković
- C. Vlaho Bukovac
- D. Bela Čikoš-Sesija

1	
---	--

10. Kako se zove glazbenik koji je uglazbio pjesmu Antuna Mihanovića „Horvatzka domovina“, koju je kasnije Hrvatski sabor proglasio hrvatskom himnom?

1	
---	--

- A. Vatroslav Lisinski
- B. Ferdo Livadić
- C. Josip Runjanin
- D. Ivan Zajc

11. Kako se zove papa koji je objavio poslanicu „Rerum novarum“- O novim stvarima?

1	
---	--

- A. Lav (Leon) XIII
- B. Pio IX
- C. Pio VIII
- D. Lav (Leon) XII

12. Pročitajte ulomak iz povijesnog izvora o događajima nakon izbora 1845. u Zagrebu. Pod kojim imenom je danas ovaj događaj poznat?

1	
---	--

„...Na izborima 1845. godine pobijedili su „mađaroni“. Pobjeda je proglašena 29 srpnja. oduševljeni pobjedom, počeli su slaviti na zagrebačkim ulicama. Na Markovu trgu susreli su se i s pristašama Narodne stranke. Situaciju je nadgledala vojska. Vojnici su razdvajali mađarone i narodnjake kako ne bi došlo do tučnjave, ali su pritom, navodno, bili skloniji mađaronima. Mirko Bogović, jedan od istaknutih članova Narodne stranke, u ljutnji je izvukao sablju i napao jednog od časnika-baruna Adelsheima. Došlo je do mačevanja u kojem je Bogović uboden u vrat. netko od vojnika otvorio je vatru na okupljene vojnike, a uskoro je uslijedilo još hitaca. Došlo je do pokolja. Poginulo je više od 40 ljudi. (...)“

- A. Srpanjske žrtve
- B. Narodni pokret
- C. Rakovička buna
- D. Zahtijevanja naroda

II. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene pojmove, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

13. Poredajte kronološki hrvatske banove.

2	
---	--

- A. _____ Josip Šokčević
- B. _____ Josip Jelačić
- C. _____ Ivan Mažuranić
- D. _____ Levin Rauch
- E. _____ Ladislav Pejačević

14. Poredajte kronološki navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ donošenje Deklaracije neovisnosti
- B. _____ protusrpske demonstracije u Zagrebu
- C. _____ osnovano Hrvatsko sveučilište
- D. _____ ujedinjenje Vojne krajine i Banske Hrvatske
- E. _____ ukidanje Dubrovačke Republike

15. Poredajte kronološki navedene procese.

2	
---	--

- A. _____ Krimski rat
- B. _____ Prvi balkanski rat
- C. _____ okupacija Bosne i Hercegovine
- D. _____ ujedinjenje Italije
- E. _____ Prvi svjetski rat

16. Poredajte kronološki zemlje u kojima žene dobivaju pravo glasa.

2	
---	--

- A. _____ Velika Britanija
- B. _____ Novi Zeland
- C. _____ Norveška
- D. _____ Rusija
- E. _____ SAD

17. Poredajte kronološki navedene institucije ili dokumente po nastanku.

2	
---	--

- A. _____ Zahtijevanja naroda
- B. _____ Londonski ugovor
- C. _____ Deklaracija o pravima čovjeka i građana
- D. _____ Krfska deklaracija
- E. _____ Zgrada Hrvatskog narodnog kazališta

III. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

18. Pridružite osobama područja na kojima su dale doprinos ljudskom društvu.

3

1. _____ Claude Monet	A. graditeljstvo
2. _____ Maurice Ravel	B. književnost
3. _____ Isaac Newton	C. glazba
4. _____ Johann Wolfgang Goethe	D. medicina
5. _____ Isidora Duncan	E. fizika
	F. slikarstvo
	G. balet

19. Povežite izum ili medicinsko otkriće s odgovarajućom osobom.

3

1. _____ električna žarulja	A. braća Lumiere
2. _____ dizelski motor	B. Robert Koch
3. _____ uzročnik kolere	C. Robert Fulton
4. _____ X-zrake	D. Thomas Edison
5. _____ kinematograf	E. Rudolf Diesel
	F. Louis Pasteur
	G. Wilhelm Konrad Röntgen

20. Pridružite djelima njihove autore.

3

1. _____ <i>Seljačka buna</i>	A. Marija Jurić Zagorka
2. _____ <i>Bitka kod Bistrice Lesne</i>	B. Miroslav Krleža
3. _____ <i>Smrt Smail-age Čengića</i>	C. August Šenoa
4. _____ <i>U registraturi</i>	D. Ante Kovačić
5. _____ <i>Grička vještica</i>	E. Ljudevit Gaj
	F. Ivan Mažuranić
	G. Jean Jacques Rousseau

21. Povežite osobu s odgovarajućom državom?

3

1. _____ Sjedinjene Američke Države	A. Tsu-his
2. _____ Kina	B. Vilim II.
3. _____ AustroUgarska	C. Viktorija
4. _____ Rusija	D. Abraham Lincoln
5. _____ Njemačka	E. Vladimir Iljič Lenjin
	F. Franjo Ferdinand
	G. Leopold

22. Povežite osobe s njihovom povijesnom ulogom.

3	
---	--

1. _____ Sergej Jesenjin	A. istraživači
2. _____ Mirko i Stevo Seljan	B. revolucionar
3. _____ Fryderyk Chopin	C. izumitelj
4. _____ Simon Bolivar	D. biskup
5. _____ Josip Juraj Strossmayer	E. pjesnik
	F. slikar
	G. skladatelj

23. Pridružite novinama odgovarajuću godinu.

3	
---	--

1. _____ <i>Zora Dalmatinska</i>	A. 1850.
2. _____ <i>Radnički prijatelj</i>	B. 1844.
3. _____ <i>Bosanski prijatelj</i>	C. 1835.
4. _____ <i>Vragoljan</i>	D. 1874.
5. _____ <i>Novine horvatzke</i>	E. 1884.
	F. 1870.
	G. 1848.

24. Povežite godine s pripadajućim institucijama.

3	
---	--

1. _____ 1842.	A. Matica ilirska
2. _____ 1862.	B. Zagrebačko sveučilište
3. _____ 1881	C. Matica Dalmatinska
4. _____ 1874.	D. Vrhbosanska biskupija
5. _____ 1915.	E. Hrvatsko narodno kazalište
	F. Jugoslavenski odbor
	G. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

25. Pridružite pojmovima njihova značenja.

3	
---	--

1. _____ kolonijalizam	A. pokret za ukinućem ropstva
2. _____ abolicionizam	B. politika koji teži stjecanju kolonijalnih posjeda
3. _____ štrajk	C. borci za ostvarenje ideja socijalista marksista
4. _____ komunisti	D. pokret engleskih tvorničkih radnika
5. _____ germanizacija	E. samouprava
	F. obustava rada radnika
	G. nasilno nametanje njemačkoga jezika

26. Povežite pojam s odgovarajućom zemljom.

3

1. _____ ropstvo	A. Habsburška Monarhija
2. _____ Listopadska diploma	B. SAD
3. _____ aneksija	C. Italija
4. _____ pravaši	D. Bosna i Hercegovina
5. _____ jakobinci	E. Francuska
	F. Njemačka
	G. Hrvatska

27. Povežite osobu s određenim pojmom.

3

1. _____ Juraj Dobrila	A. upravitelj Bosne i Hercegovine
2. _____ Alexander Bach	B. narodni preporoditelj i biskup u Istri
3. _____ Janko Kamauf	C. zagrebački gradonačelnik
4. _____ Benjámín Kállay	D. obnovitelj modernih Olimpijskih igara
5. _____ Pierre de Coubertain	E. utemeljitelj Crvenoga križa
	F. mađarski revolucionar
	G. ministar unutarnjih poslova u Habsburškoj Monarhiji

IV. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete jedan odgovarajući pojam.

28. Koje godine je zagrebačka biskupija uzdignuta na nadbiskupiju

_____.

1

29. Kako se zove hrvatski ban koji je 1903. postavljen za ugarskog premijera

_____.

1

30. Moderne olimpijske igre održane su 1896. u gradu _____.

1

31. Prvo glasilo gradišćanskih Hrvata na narodnom jeziku zvalo se

_____.

1

32. Kako se zove razdoblje neoapsolutizma koje je trajalo od 1851.-1860.

”_____“.

1

33. Koje godine su narodnjaci osvojili većinu u Dalmatinskom saboru

_____?

1

34. 28. lipnja 1914. prijestolonasljednik Franjo Ferdinand posjetio je Sarajevo.

Pripadnici organizacije „Mlade Bosne“ izvršili su na njega i njegovu ženu atentat. Time je dan povod da započne _____.

1

1

35. Godine 1783. izgrađena je pruga od Budimpešte, preko Zagreba i Karlovca do grada _____.

36. Braća Antun i Stjepan Radić 1904. osnovala su _____ stranku.

1	
---	--

37. Prvi predsjednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti zvao se _____.

1	
---	--

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

38. Proučite ulomak o sudbini ruskog cara Nikole II. i njegove obitelji (na slici) i odgovorite na pitanja.

„ Godine nagađanja o sudbini cara Nikole II. i njegove obitelji prekinute su 1993. Nakon Revolucije, boljševici su mijenjali priču nekoliko puta prije nego što su počeli tvrditi da su ubili cijelu obitelj u podrumu u Jekaterinburgu u Uralu, u srpnju 1918. godine. Međutim, neki su vjerovali da je ubijen samo obiteljski liječnik i nekoliko slugu, dok su drugi tvrdili da je car strijeljan, a da je obitelj pošteđena. Otkriće kostura u jami u istočnoj Rusiji 1991. godine ponovno je pokrenulo rasprave... Rezultati su pokazali 99% točnosti da otkrivene kosti pripadaju Romanovima. No, jedna je tajna i dalje nerazjašnjena. Uz Nikolu i Aleksandru pokopane su tri od njihove četiri kćeri, a 1920. je Anna Anderson, mlada Berličanka, izjavila da je ona Anastazija...“

A. Kako se zove carska obitelji kojoj je car Nikola II pripadao?

1	
---	--

B. O kojoj se revoluciji govori u tekstu?

1	
---	--

C. Kako se zvala kćer Nikole II. čija je sudbina i danas nerazjašnjena?

1	
---	--

39. Proučite ulomak iz teksta koji piše poznati hrvatski političar i publicist Ante Trumbić i odgovorite na pitanja?

„Pod Dualizmom bilo je najgore nama Hrvatima, nas je pogodio u srce. Za njegova trajanja bilo je onemogućeno i naše administrativno teritorijalno ujedinjenje i time svaki veći narodni zamah.[...] Svaka je polovica Monarhije udesila svoj trgovinski izlaz, za Austriju Trst, za Ugarsku Rijeka. To su bile dvije državne luke. Drugi luka za oceansku trgovinu nije smjelo biti. Sve ostale bile su male luke za lokalni promet. Takav je bio položaj Hrvata na onom moru koji su oni plovili još prije nego li je nastala Austrija i prije nego su Mađjari došli u Europu. Čak ni željezničke veze za veću trgovinu nije imala Dalmacija. Ovakovom upravo sotonskom vještinom prekinute su životne veze između naših zemalja, koje su po prirodi jedna cjelina...“

A. O kojem se političkom sustavu govori u tekstu?

1	
---	--

B. Svaka je polovica Monarhije imala svoj izlaz na more. Kako su se zvale dvije državne luke ?

1	
---	--

C. U tekstu se spominje pokrajina Monarhije koja nije imala željezničke veze za veću trgovinu. O kojoj je pokrajini riječ?

1	
---	--

40. Pročitajte ulomak iz iskaza jednog sudionika događaja 1895. godine i odgovorite na pitanja.

„(...Usred Zagreba, hrvatskog glavnog grada, vijaše se mađarska zastava. Svaki je oćutio, da se mora protiv toga prosvjedovati. ... Govorilo se, da se ide k slavoluku, jer bi došlo do strke i bune, pa s toga smo i napustili to. Ali ono ogorćenje ostalo nam je u srcima i svi smo ćutjeli, da se nešto mora uraditi. U tu svrhu sakupili smo se 16 prethodnog mjeseca u jutro u sveučilišnoj zgradi. Svak se ćutio ponukanim, da se potuži kome od drugova. Svak je htio da rekne svoj sud, da bude nešto, ćim ćemo izraziti svoj prosvjed, ali nije nitko znao izvjesno, da li će ovako ili onako izvesti. Po prostorijama sveučilišne zgrade razgovaralo se o tom u pojedinim grupama, a napokon se predložilo, da se zastava spali. Oduševljeno primili smo taj

predlog i pošli smo pod zastavom mirno i dostojanstveno sa čvrstom odlukom, da nikomu o tome ne govorimo, već da mirno odemo, da izvršimo svoj posao, i da izrazimo svoje negodovanje. Tako smo došli na Jelačićev trg. Ovdje smo spalili zastavu i poviknuli: „Živio hrvatski kralj, Slava Jelačiću, Abcug Mađari“. Zastava se je spalila i obraćena bila u prah. A narod, koji je okolo stajao, znao je, što smo nakanili učiniti i što se radi, pače je odobravao taj čin. (...) “

A. Zastava o kojoj se govori u tekstu, je zastava čije države?

1	
---	--

B. Gdje se događaj o kojem se govori dogodio?

1	
---	--

C. Kako se zove vladar koji je 1895. godine bio hrvatski kralj?

1	
---	--
